

„Meg kell értetni velük,
hogy nácinak lenni
veszélyes”

Sidney Nathaniel Abramowitz 1910. április 1-jén született, és a Third Ward főutcájától, a Prince-től egy saroknyira nevelkedett. Amikor tizennégy éves korára elérte a 165 centis felnőtt testmagasságát, beállított a newarki zsidó fiatalemberek klubjába, és megszólított egy idősebb férfit, akinek törülköző volt a nyakában: – Megtanítana engemet bokszolni?

– Hát persze – mondta az, és átnyújtott Sidney-nek egy pár edzőkesztyűt: – Ezt húzd fel!

Sidney-ből ki lehetett nézni a jó bokszolót: messze ülő szem, erős áll, pörölyszerű kéz. Felhúzta a kesztyűt, aztán elkezdte püfölni a homokzsákokat. Az ütések pusztá hangjából is lehetett tudni, hogy ebből a gyerekből még lesz valaki. A lábmunkája is kezdettől fogva kitűnő volt, az ütése pedig nemcsak erős, hanem gyors is. Valóságos táncot járt a homokzsáknál.

Egyszóval minden tekintetben tökéletes lett volna, ha ugyanilyen érzéke lett volna a védekezéshez is. Azonban mihelyt belépett a szorítóba, kiderült, hogy nemigen tud elhajolni. Egyre csak nyomult előre, akár egy bika, nem törődve azzal, hogy közben mit kap. Az ilyesmi persze tetszik a közönségnek (már ha nem üt ki), csak épp az egészségnek nem tesz jót. Minden nap hajnalban kelt, és futott egyet a közeli Weequahic-tó körül. Kimaradt az iskolából, mert nem tudta összeegyeztetni az edzésidővel.

Két nappal a 16. születésnapja után vívta az első profi meccsét, és hat menetben könnyedén megnyerte. A nevét Nat Arnóra változtatta, hogy a szülei ne tudják meg, mivel keresi a pénzét.

Igen ám, csakhogy a képe hamarosan plakátra is került „Nat Arno, Newark héber harcosa” felirattal, és az apja persze felismerte.

Henry Abramowitz nyomban eltiltotta a fiát a boksztól. Ez némileg késleltette Nat pályafutását, de nem túl sokáig. Összecsomagolt, majd elstoppolt Floridáig, ami már önmagában is elég nagy kaland volt, és itt bokszolt tovább hetente egyszer-kétszer. Állítólag egy estén kétszer is szorítóba lépett, és az első meccsét kiütéssel nyerte, a másodikban döntetlenre végzett.

1926 folyamán legalább harminc meccset vívott. Az akkori krónikák meglehetősen hiányosak, mivel csak lusta újságírók feljegyzéseire hagyatkozhatunk. Mindenesetre a harminc meccsből, amelyről tudunk, 21-et megnyert, kettőt veszített el, és hét lett döntetlen.

Eltelt egy év, mire Nat rászánta magát, hogy írjon a szüleinek, és elárulja, mivel foglalkozik. Ők nagyon megörültek, mert már halottnak hitték a csemetéjüket. Így aztán 1927 februárjában hazatért Newarkba, ahol egy pékség alagsori termébe járt el edzeni.

Arnónak végül több mint száz profi meccse volt, ha csak a hivatalosakat vesszük számításba. Emellett vívott úgynevezett „füstösöket”, azaz illegálisakat is, esetenként tíz dollárért. Eredményesen bokszolt, de nem túl látványosan, és végül sohasem csinált nagy karriert. Még a pályafutása vége felé is általában csak az előmérkőzés volt az övé. Aztán egy barátja tanácsára visszavonult, még mielőtt a kudarcok jöttek volna. 1938-ban még mindig nem volt harmincéves, de már profi sem, és Longie Zwillmannek dolgozott.

Ha többre vitte volna bokszolóként, talán sohasem állt volna gengszternek, de hát igen nagy szüksége volt lóvéra, és amikor Zwillman pénzbehajtói munkát ajánlott neki, kapva kapott az alkalmon.

Arno könnyűnek és izgalmasnak találta ezt a beosztást. Adott a jó megjelenésre, ezért mindig mellényes öltönyben járt. Már évek óta nem látták arasznyi Robusto szivar nélkül sem, és a fetelepiaci megbízásaira sohasem indult el puska nélkül.

Olykor akadt egy kis lövöldözés, és hullák is maradtak az út szélén. Máskor csak jól el kellett verni valakit, és itt nemigen volt esély arra, hogy visszaütnék – nem úgy, mint anno a ringben.

Arónak, akinek már állandóan zúgott a füle, saját edzőterme is lett Newarkban, és most ő volt az az idősebb férfi a törülközővel a nyakában, aki odaadja az edzőkesztyűt az utcáról betévedő srácoknak, majd bekiabálja az ütése kombinációk számát, miközben szivarfüsttel pöfékeli tele a levegőt.

Jóindulatú embernek tartották. No persze feldühíteni nem volt tanácsos, és ha jól megfizették, hajlandó volt megverni bárkit, de nem kereste különösebben a bajt. Élvezte a népszerűséget, és szívesen cselekedett jót. Longie-hoz hasonlóan ő sem állhatta az erőszakos embereket, és ha egy zsidó gyereket elkezdtek zaklatni, Arno képes volt reggelente elkísérni az iskolába, nehogy baja essék.

Zwillman nagy vigyorogva lépett be Arno edzőtermébe.

– Helló, főnök! – köszöntötte őt Arno, majd odaszólt a két gyakorló kölyöknek a ringbe: – Most hagyjátok kicsit abba!

– Miben lehetek a szolgálatodra? – kérdezte Zwillmant.

– Szeretném, ha toboroznál nekem egy náciellenes hadsereget.

Arno szeme felcsillant. Ő bizony ismert minden kemény fickót a városban, és nem csak a zsidókat. A többségük imádott verekedni, és a náci elleni harc remek mulatságnak ígérkezett.

Zwillman elmondta, hogy az anyagi fedezetet ő biztosítja. Ez konkrétan a rendőrség megkenését jelentette, valamint az esetleges pénzbüntetések, óvadékok és orvosi költségek kifizetését.

– Nemcsak azt akarom, hogy vezesd harcra a fiúkat – folytatta Zwillman. – Legyél te a vezér minden tekintetben. Tudja meg az ellenfél, mit csinálunk és miért. Ha az újságírók kérdezősködnek, te beszélj velük. Az én nevemet sohase említsd. Ez nem az én háborúm, hanem a Third Wardé.

– Értelek, Longie – mondta Arno, nagyot szíva a szivarjából. – Azoktól a fazonoktól én is a falra mászkok. Van pofájuk itt, Newarkban azt hirdetni, hogy zsidókat akarnak ölni? Majd mi ellátjuk a bajukat, igaz?

– Úgy van, de ölnötök nem szabad. Csak jó alaposan intézzétek el őket. Bíróknak és rabbiknak dolgozunk.

– Ezt mondanod se kellett volna – felelte Arno, de ez nem volt igaz: ezt most bizony nagyon is meg kellett mondani neki.

Képzeljünk el egy montázst: Arno éppen toborozza a hadseregét. Odalép egy-egy gengszterhez az utcán, és súg a fülébe valamit. Aztán az edzőteremben elmagyarázza nekik, hogyan kell majd verekedniük. Begyűjt egy rakás baseballütőt és lefűrészelt dákót. Longie beugrik hozzá ellenőrizni, hogyan haladnak az előkészületekkel, és hoz magával egy csomó finom szendvicset. Arno dühbe gurul, mert az egyik fiú túl sokat töm magába, árt a versenysúlyának. De nem csoda, ha a fiatalok mohón tömik magukba a marha- és birkahúsos finomságokat. Arno feladja, nevetve csóválja a fejét. – Ez aztán az igazi kaja! – mondja Longie: – A harchoz bizony fűteni kell a mozdonyt! Tessék, hoztam hozzá mustárt és savanyúságot is!